

Sygn. akt III U 1001/13

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Maziarczyk - Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2013 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy M. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania M. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 7 czerwca 2013 r., **znak:(...)**

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy M. N. prawo do emerytury, począwszy od dnia 13 kwietnia 2013 r.

Sygn. akt III U 1001/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 2 października 2013 r.

Decyzją z dnia 7 czerwca 2013 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy M. N. prawa do emerytury.

W podstawie prawnej decyzji organ rentowy powołał ogólnie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Uzasadniając swoje stanowisko organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 184 ustawy emerytalnej w związku z § 4 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 r. emerytura przysługuje, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek

o wycofanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem zakładu na dochody budżetu państwa,

- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 1 stycznia 1999 r., osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat dla mężczyzn, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Zakład odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, ponieważ do dnia 1 stycznia 1999 r. nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych uznał okres pracy od 1 czerwca 1992 r. 31 grudnia 1998 r. tj. 6 lat, 6 miesięcy i 14 dni w (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku kierowca samochodu ciężarowego.

W odwołaniu z dnia 28 czerwca 2013 r. wnioskodawca M. N. zakwestionował powyższą decyzję jako krzywdzącą wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury od 60 roku życia z uwzględnieniem pracy w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Odwołał się do treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Przemyślu

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

M. N., urodzony (...), z zawodu kierowca, w dniu 29 marca 2013 r. złożył wniosek o emeryturę, zaznaczając jednocześnie, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

W aktach organu rentowego znajduje się dokumentacja potwierdzająca przebieg jego zatrudnienia, w tym: świadectwo pracy z dnia 31 grudnia

1973 r. wystawione przez (...) w D., z którego wynika, iż wnioskodawca w okresie od 1 lipca 1970 r. do 31 grudnia 1973 r. tj. 3 lata

i 6 miesięcy był tam zatrudniony na stanowisku traktorzysty, świadectwo pracy z dnia 31 lipca 1991 r. wystawione przez Spółdzielnię (...) w C., z którego wynika, iż wnioskodawca w okresie od 1 stycznia 1974 r. do 31 lipca 1991 r. tj. 17 lat i 7 miesięcy był tam zatrudniony jako traktorzysta oraz świadectwo pracy z dnia 30 września 1991 r. wystawione przez Spółdzielnię (...) w C. potwierdzające zatrudnienie wnioskodawcy w okresie od dnia 1 sierpnia 1991 r. do

30 września 1991 r. tj. 2 miesiące na stanowisku kombajnisty – kierowcy.

Ustalony przez organ rentowy wymiar okresów składkowych i nieskładkowych wykazanych przez wnioskodawcę na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 28 lat, 5 miesięcy i 29 dni.

W chwili złożenia wniosku M. N. nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

W rezultacie zaskarżoną decyzją z dnia 7 czerwca 2013 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy przyznania emerytury.

Dowód:

- wniosek o emeryturę z dnia 29 marca 2013 r.,
 - świadectwo pracy z dnia 31.12.1973 r. wystawione przez (...) (...) w D.,
 - świadectwo pracy z dnia 31.07.1991 r. z(...)C.,
 - świadectwo pracy z dnia 30.09.1991 r. z (...)C.,
 - decyzja ZUS/O w R. z dnia 7.06.2013 r.,
- w aktach rentowych nr (...)

Sąd ustalił, że wnioskodawca M. N. w okresie od 1 lipca 1970 r. do 31 grudnia 1973 r. tj. 3 lata i 6 miesięcy, był zatrudniony w Kółku (...) w D., początkowo do 1971 r. jako ładowacz przy ładowaniu drewna, a następnie po ukończeniu kursu traktorzysty w grudniu 1971 r. – od stycznia 1972 r. na stanowisku kierowcy ciągnika.

Natomiast, w okresie od 1 stycznia 1974 r. do 31 lipca 1991 r., tj. 17 lat i 7 miesięcy, M. N. był zatrudniony w Spółdzielni (...)w C. na stanowisku traktorzysty, a w okresie od dnia 1 sierpnia 1991 r. do 30 września 1991 r., tj. 2 miesiące, na stanowisku kombajnisty – kierowcy ciągnika.

Zarówno pracując w Kółko (...) w D. oraz w (...)C. na stanowisku traktorzysty wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od wiosny do jesieni zajmował się głównie pracami polowymi, natomiast w okresie zimowym - transportem żwiru, cementu i innych materiałów budowlanych.

M. N. co do zasady jeździł ciągnikiem, natomiast w czasie żniw jeździł kombajnem, a czasami spycharko – koparką. Wnioskodawca jeździł takim sprzętem okazjonalnie, w razie konieczności zastępstwa nieobecnego pracownika.

Dowód:

- zeznania świadków: F. J. - k. 14,
- A. S. - k. 14,
- przesłuchanie wnioskodawcy - k. 14,
- akta osobowe wnioskodawcy z (...)C..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych oraz w ramach toczącego się w sprawie sądowego postępowania dowodowego, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Za wiarygodne Sąd uznał dowody z zeznań świadków F. J. i A. S. oraz przesłuchania wnioskodawcy. Świadczenie przez wiele lat pracowali wraz z wnioskodawcą w SKR w C., dlatego też znali zakres obowiązków wnioskodawcy

i jej warunki. Świadczenie zgodnie opisali rzeczywisty charakter jego pracy, wyjaśniając jaki był zakres jego obowiązków na stanowisku pracy. Ich zeznania w całości zgadzały się z zeznaniami wnioskodawcy, stąd Sąd uznał je wszystkie za wiarygodne źródło ustaleń faktycznych, w szczególności dotyczących rodzaju i warunków wykonywanej przez wnioskodawcę w spornym okresie pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy M. N. jest zasadne. Zaskarżona decyzja wydana bowiem została w oparciu o niedostateczne ustalenia faktyczne, a w konsekwencji z naruszeniem prawa materialnego.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U.

z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. na dzień 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl przepisu art. 184 ust. 2 cyt. Ustawy emerytura, o której mowa powyżej, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. będącym pracownikami, o których mowa

w ust. 2-3 zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym, niż określony w art. 27 pkt. 1 ustawy (co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1,

za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2 cyt. ustawy).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk

oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32 cyt. ustawy).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia

7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z przepisem § 4 ust. 1 tego rozporządzenia, pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny

(który dla mężczyzn wynosi 60 lat), ma wymagany okres składkowy

i nieskładkowy (25 lat dla mężczyzn), w tym co najmniej 15 lat pracy

w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych

w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy

na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy

w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była kwestia ustalenia, czy wnioskodawca M. N. przepracował co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, a okres ten przypadał przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało,

że wnioskodawca M. N. w okresie od 1 stycznia 1972 r. do 31 grudnia 1973 r. w (...) w D. oraz w okresie od 1 stycznia 1974 r. do 31 lipca 1991 r. w Spółdzielni(...)

w C. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy ciągnika.

Charakter pracy wnioskodawcy wykonywanej w wskazanych zakładach pracy w pełni odpowiadał pracom w szczególnych warunkach wymienionym

w wykazie A, dział VIII (w transporcie i łączności), pozycja 3 (prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych) stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Stanowiska te wymienione są również w wykazie A, dział VIII

(w transporcie i łączności), pozycja 3 (prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych), punkt 1 – kierowca ciągnika kołowego, pkt 2 – kierowca ciągnika gąsienicowego stanowiącym załącznik

nr 1 do Zarządzenia Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Podnieść należy, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi dowodami przewidzianymi

w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami stron

i świadków.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 września 1984 r. (III UZP 48/84 LEX nr 14630) wskazał również, iż w świetle 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody.

W związku z powyższym Sąd uznał, iż wnioskodawca wykazał ponad 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach przypadających na dzień

1 stycznia 1999 r. i spełnia wszelkie pozostałe przesłanki do nabycia prawa do emerytury przewidziane w przepisie art. 32 w związku z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Prawo do świadczenia powstało z dniem ukończenia 60 lat życia przez wnioskodawcę, zatem stosownie do treści powołanego przepisu przyznanie prawa do emerytury następuje od dnia(...)

Mając powyższe na uwadze, zaskarżoną decyzję należało zmienić,

o czym orzeczono w sentencji wyroku, w oparciu o powyżej przytoczone przepisy i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.